

denne Ulempe kan kun siges at være ufuldstændig afhjulpen. Men jeg indrømmer naturligviis, at det er lettere at opstille saadanne Ulemper, end at sige, hvorledes der skal raades Bode derpaa. Det er muligt, at disse og lignende Ulemper ikke kunne afhjælpes uden ved at tilføjes andre Hensyn af Vigtighed; i alt Fald maa jeg overlade det til dem, der ere mere inde i det Enkelte, af disse Forhold, at anvise, om og hvorvidt og hvorledes de skulde kunne afhjælpes.

Men jeg har en Hovedindvending imod Lovudkastet, og denne Indvending har den høitærede Minister selv lagt mig i Munden. I forrige Session blev der forelagt et Lovudkast om „nogle Bestemmelser med Hensyn til Præsternes Lønning“. I Motiverne til dette Lovudkast læses der Følgende: „En fuldstændig Lønningsslov vilde være ønskelig; men da den vilde kræve et langt Arbejde, og det dertil maatte ansees for heldigt, at dens Vedtagelse udsættes, indtil Grundlovens Røste om Ordningen af Folkekirken's Forfatning er indfriet, saa har det i Paragraphen“ — det er nemlig § 4 — „gjorte Forslag sat Ministeriet istand til at forberede Lønningssloven og gjøre en Begyndelse med Reformen“. Under Forhandlingerne angaaende dette Lovudkast har den ærede Minister nærmere udtalt sig, og med stort Eftertryk udhævet Forskjellen imellem en Forberedelse til Lønningssloven og selve Lønningssloven. Han siger saaledes: — det findes i Landstingstidenden Sp. 235—36 — „Det foreliggende Forslag er ikke nogen Lønningsslov; det forbereder kun en saadan og kan paa ingen Maade stilles i Klasse med en Lønningsslov. — Jeg maa fremdeles fastholde det som noget i høit Grad Usikkert, at man har et kirkeligt Organ, inden en fuldstændig Lønningsslov bliver vedtagen; jeg vilde ansee det for meget lidet hensigtsmæssigt, at en endelig ordnende Lov herom blev vedtagen, forinden et saadant kirkeligt Organ havde havt Leilighed til at ytre sig; men dette forberedende Skridt finder jeg ingen Betænkelse ved at gjøre“. Det er altsaa ved at støtte sig til Forskjellen og Afstanden imellem en forberedende Lønningsslov og en fuldstændig Lønningsslov, at Ministeren har søgt at afvise Behreidelse for Mangel paa Consequents;

det er ved at gjøre denne Forskjel udtrykkelig gjældende, at han har søgt at bringe hiint Lovforslag i Samklang med tidligere Udtalelser af ham — jeg henviser her til en Udtalelse, der findes i Folkethingstidenden Sp. 3103 for Sessionen 1859: „Grundlovens § 80 er en Hindring for at foretage saadanne Forandringer, der vedrøre kirkelige Spørgsmaal, før en Forfatning er bragt istand“. Naar jeg sammenholder disse forskjellige Udtalelser med den nærværende Lønningsslov, forekommer det mig ikke at være en altsfor dristig Slutning, naar jeg antager, at den høitærede Minister har søgt en Tilfredsstillelse ved at gjøre et Skridt endnu videre frem til Forberedelse af en Lønningsslov, og at han vil finde skolestigjørende Tilfredsstillelse ved at have bragt dette Lovudkast under Lovgivningsmagtens Forhandling, selv om det for Tiden ikke skulde blive ophøiet til Lov. Den høitærede Minister har fra den første Begyndelse af vort Forfatningsliv henvendt sit Øie paa den gennemgribende Forandring, som Kirken har undergaaet ved at være gaaet over fra at være Statskirke til at være Folkekirke, og han har siden den Tid — jeg sigter her til Aaret 1848, da den høitærede Minister havde den samme Portefeuille — uafbrudt og med usvækket Interesse fastholdt den Anstuelse, at der ifølge Grundloven tilkommer Folkekirken en Medvirkning til Bestyrelsen af Kirken og ved Afgjørelsen af kirkelige Anliggender. Her have vi nu en fuldstændig Lønningsslov, der fastsætter Lønningssatser for alle geistlige Embeder i Landet, fra det laveste til det høieste, der gennemfører en Classification af Embederne, hvor meget forskjelligartede Momenter have maattet tages i Betragtning for at bringe Rangordningen istand. Et saadant Lovudkast kan og bør, ifølge de foransførte Udtalelser, ikke vedtages, førend Kirken har et Organ, der forfatningsmæssig kan udtale sig. Den ærede Minister kan ikke betragte vor Kirkes Tilstand anderledes end som en provisorisk Tilstand; og i en provisorisk Tilstand mener jeg, at vi skulle lade os nøie med provisoriske Love. Dersom der udkom en ganske kort Lov, som gik ud derpaa, at ethvert geistligt Embede, som har en Indtægt af et vist bestemt Beløb, skal afgive det Overstyvende, og at dette Over-